

Osnovi ekonomije

Ispitna pitanja:

1. Šta je ekonomija
2. Princip 1: ljudi se suočavaju s izborom
3. Princip 2: cijena nečega je ono čega se odreknete da biste to dobili
4. Princip 3: racionalni ljudi misle o graničnim veličinama
5. Princip 4: ljudi reaguju na podsticaje
6. Princip 5: od trgovine svakome može biti bolje
7. Princip 6: tržište je obično dobar način organizovanja ekonomske aktivnosti
8. Princip 7: vlada ponekad može da unaprijedi tržišni ishod
9. Princip 8: životni standard u jednoj zemlji zavisi od njene sposobnosti da proizvodi robu i usluge
10. Princip 9: cijene rastu kada država štampa previše novca
11. Princip 10: društvo se na kratak rok suočava s izborom između inflacije i nezaposlenosti
12. Ekonomista kao naučnik (naučni metod: posmatranje, teorija i opet posmatranje; uloga prepostavki; ekonomski modeli)
13. Dijagram kružnog toka
14. Granica proizvodnih mogućnosti
15. Mikroekonomija i makroekonomija
16. Ekonomista kao savjetnik (pozitivna analiza nasuprot normativnoj; ekonomisti u Vašingtonu)
17. Zašto se ekonomisti ne slažu (razlike u naučnom rasuđivanju; razlike u vrijednostima; percepcija nasuprot stvarnosti)
18. Tržište i konkurenčija (konkurentna tržišta; konkurenčija: savršena i nesavršena)
19. Kriva tražnje; tržišna tražnja nasuprot individualnoj tražnji
20. Pomjeranje krive tražnje
21. Kriva ponude; tržišna ponuda nasuprot individualnoj ponudi
22. Pomjeranje krive ponude
23. Ravnoteža ponude i tražnje
24. Analiza promjena ravnoteže – tri koraka
25. Kako cijene alociraju resurse
26. Eksterni efekti
27. Eksterni efekti i neefikasnost tržišta (ekonomija blagostanja: rekapitulacija; negativni eksterni efekti; pozitivni eksterni efekti)
28. Privatna rješenja za eksterne efekte (vrste privatnih rješenja; Kouzova teorema; zašto privatna rješenja nijesu uvijek djelotvorna)
29. Državna politika prema eksternim efektima (regulacija)
30. Piguovi porezi i subvencije
31. Utržive dozvole zagađivanja

32. Primjedbe na ekonomsku analizu zagađivanja
33. Različite vrste dobara
34. Javna dobra (problem „besplatnog korisnika“; najvažnija javna dobra; težak posao analize troškova i koristi)
35. Zajednički resursi (tragedija zajedničkog; najvažniji zajednički resursi)
36. Tržište faktora proizvodnje
37. Tražnja za radnom snagom (konkurentno preduzeće koje maksimizira profit; proizvodna funkcija i marginalni proizvod radne snage; vrijednost marginalnog proizvoda i tražnja za radnom snagom)
38. Šta izaziva pomjeranje krive tražnje za radnom snagom
39. Ponuda radne snage (izbor između rada i slobodnog vremena; šta izaziva pomjeranje krive ponude radne snage)
40. Ravnoteža na tržištu radne snage (pomjeranje ponude radne snage; pomjeranje tražnje za radnom snagom)
41. Ostali faktori proizvodnje: zemlja i kapital (ravnoteža na tržištima zemlje i kapitala; međusobna povezanost faktora proizvodnje)
42. Kompenzacione razlike; ljudski kapital
43. Sposobnost, zalaganje i okolnosti; objašnjenja „premije ljepote“
44. Alternativno shvatanje obrazovanja (signaliziranje); fenomen zvijezde; zarade iznad ravnotežnog nivoa (zakoni o minimalnoj zaradi, sindikati i efikasne zarade)
45. Mjerenje diskriminacije na tržištu radne snage
46. Diskriminacija koju sprovode poslodavci; diskriminacija koju sprovode potrošači i vlada
47. Budžetsko ograničenje: šta potrošač može sebi priuštiti
48. Predstavljanje preferencija krovom indiferencije
49. Četiri svojstva krive indiferencije
50. Dva ekstremna primjera krive indiferencije
51. Optimalni izbori potrošača
52. Kako promjene dohotka utiču na izbor potrošača; kako promjene cijena utiču na izbor potrošača
53. Efekti dohotka i supstitucije; izvođenje krive tražnje
54. Da li su sve krive tražnje opadajuće
55. Kako zarade utiču na ponudu radne snage
56. Kako kamatne stope utiču na štednju domaćinstva
57. Dohodak i izdaci privrede (dijagram kružnog toka)
58. Mjerenje BDP-a
59. BDP i ostale mjere vrijednosti dohotka
60. Komponente BDP-a
61. Realni nasuprot nominalnom BDP-u
62. BDP deflator
63. BDP i ekonomsko blagostanje

64. Šta je ICM i kako se računa
65. Iz čega se sastoji korpa ICM
66. Problemi pri mjerenu troškova života
67. BDP deflator nasuprot indeksu cijena na malo
68. Korigovanje ekonomskih varijabli za posljedice inflacije (dolarske cifre iz različitih perioda; indeksiranje; realne i nominalne kamatne stope)
69. Privredni rast u svijetu
70. Zašto je produktivnost toliko važna
71. Šta određuje produktivnost
72. Proizvodna funkcija
73. Značaj štednje i investicija
74. Opadajući prinosi i efekat sustizanja
75. Strane investicije
76. Obrazovanje
77. Svojinska prava i politička stabilnost
78. Slobodna trgovina
79. Istraživanje i razvoj
80. Rast stanovništva
81. Finansijski sistem i finansijske institucije
82. Tržište obveznica
83. Tržište akcija
84. Banke
85. Investicioni fondovi
86. Štednja i investicije u računima nacionalnog dohotka (nekoliko važnih identiteta; značenje štednje i investicija)
87. Tržište zajmovnih sredstava (ponuda i tražnja za zajmovnim sredstvima)
88. Politika br. 1: podsticaji za štednju
89. Politika br. 2: podsticaji za investicije
90. Politika br. 3: deficiti i suficiti državnog budžeta
91. Međunarodni tokovi dobara i usluga (tokovi dobara: izvoz, uvoz i neto izvoz; tok novčanih sredstava: neto odliv kapitala)
92. Jednakost neto izvoza i neto odliva kapitala; štednja, investicije, i njihov odnos prema međunarodnim tokovima
93. Cijene međunarodnih transakcija: nominalni i realni devizni kurs
94. Paritet kupovne moći (osnovna logika i implikacije pariteta kupovne moći)
95. Manjkavosti pariteta kupovne moći